

ZELENA SHEMA SLOVENSKEGA TURIZMA

REZULTATI ANKETIRANJA PREBIVALCEV, TURISTIČNEGA GOSPODARSTVA IN OBISKOVALCEV DESTINACIJE KRAS IN BRKINI V LETU 2021

Glavni namen raziskave: ocena zadovoljstva s turistično ponudbo, prepoznavanje trajnostne naravnosti destinacije in turističnega gospodarstva, pridobivanje predlogov za izboljšanje in nadaljnji razvoj turizma v destinaciji Kras in Brkini

Čas izvedbe raziskave: avgust – september 2021

Velikost in odzivnost populacije:

1. Prebivalci:

293 izpolnjenih vprašalnikov.

2. Obiskovalci

346 vprašalnikov, izpolnjenih ob obisku Turistično-informacijskih centrov Sežana, Lokev in Štanjel, Parka Škocjanske jame, Kobilarne Lipica in Štanjela in Mitskega parka.

3. Turistično gospodarstvo

Osebnostno je bilo anketiranih 9 ponudnikov turističnega gospodarstva.

PREBIVALCI

Prebivalci so na trditve odgovarjali z izbiro: 1 - se sploh ne strinjam, 2 - ne strinjam se, 3 - niti se strinjam, niti se ne strinjam, 4 - strinjam se, 5 - zelo se strinjam.

Rezultati	Povprečna ocena
37 % prebivalcev podpira razvoj turizma v destinaciji.	3,2
37 % prebivalcev je zadovoljnih z delom organizacije, ki skrbi za razvoj turizma v destinaciji, 40 % je neopredeljenih in 21 % nezadovoljnih.	3,2
29 % prebivalcev je o razvoju turizma v destinaciji dobro obveščenih.	2,9
22 % prebivalcev je zadovoljnih z vključenostjo v načrtovanje razvoja turizma, 29 % je neopredeljenih, 50 % pa nezadovoljnih.	2,6
86 % prebivalcev meni, da ima turizem več pozitivnih kot negativnih učinkov.	3,5
13 % prebivalcev meni, da je v visoki sezoni število obiskovalcev previsoko in moteče, 87% pa jih je nasprotnega mnenja.	2,2

45 % prebivalcev meni, da ima zaradi turizma večjo izbiro storitev.	2,4
76% prebivalcev meni, da jim turizem omogoča boljše možnosti za preživljanje prostega časa.	3,5
76 % prebivalcev meni, da turizem v destinaciji NE povzroča slabših zdravstvenih razmer, 7 % jih meni obratno.	1,9
70 % vprašanih meni, da se zaradi turizma njihovi življenjski stroški NISO povišali.	2,1
27 % prebivalcev meni, da so se zaradi turizma povišale cene nepremičnin.	2,8
57 % prebivalcev meni, da turizem NE povzroča prekomernega onesnaževanja, 24 % je neopredeljenih, 19 % jih meni obratno.	2,4
29 % prebivalcev meni, da turizem povečuje prometne težave v destinaciji, 48 % pa jih meni obratno.	2,7
4 % prebivalcev se zaradi turizma v destinaciji počuti manj varno, nasprotnega mnenja je 82 % vprašanih.	1,7
88 % prebivalcev meni, da turizem skrbi za ohranitev narave in kulture.	3,5
64 % prebivalcev meni, da ima lokalna skupnost od turizma in turistov koristi.	3,7
85 % vprašanih opaža, da destinacija razvija zeleni turizem.	3,5

INTERPRETACIJA REZULTATOV: zeleno označeni odgovori potrjujejo naklonjenost prebivalcev destinacije Kras in Brkini turizmu in trajnostnemu, zelenemu razvoju s tem pa tudi izvajanje aktivnosti Zelene sheme slovenskega turizma.

Prvi ukrepi ORE Krasa in Brkinov, ki skrbi za razvoj turizma destinacije Kras in Brkini, bodo usmerjeni v rdeče označene odgovore, ki narekujejo večje vključevanje prebivalcev v načrtovanje razvoja turizma in boljše obveščanje lokalne skupnosti o dogajanju na področju turizma in delu pristojne organizacije.

OBISKOVALCI

Anketiranje smo opravili med domačimi (57 %) in tujimi obiskovalci (43 %); skupaj je bilo rešenih 346 vprašalnikov.

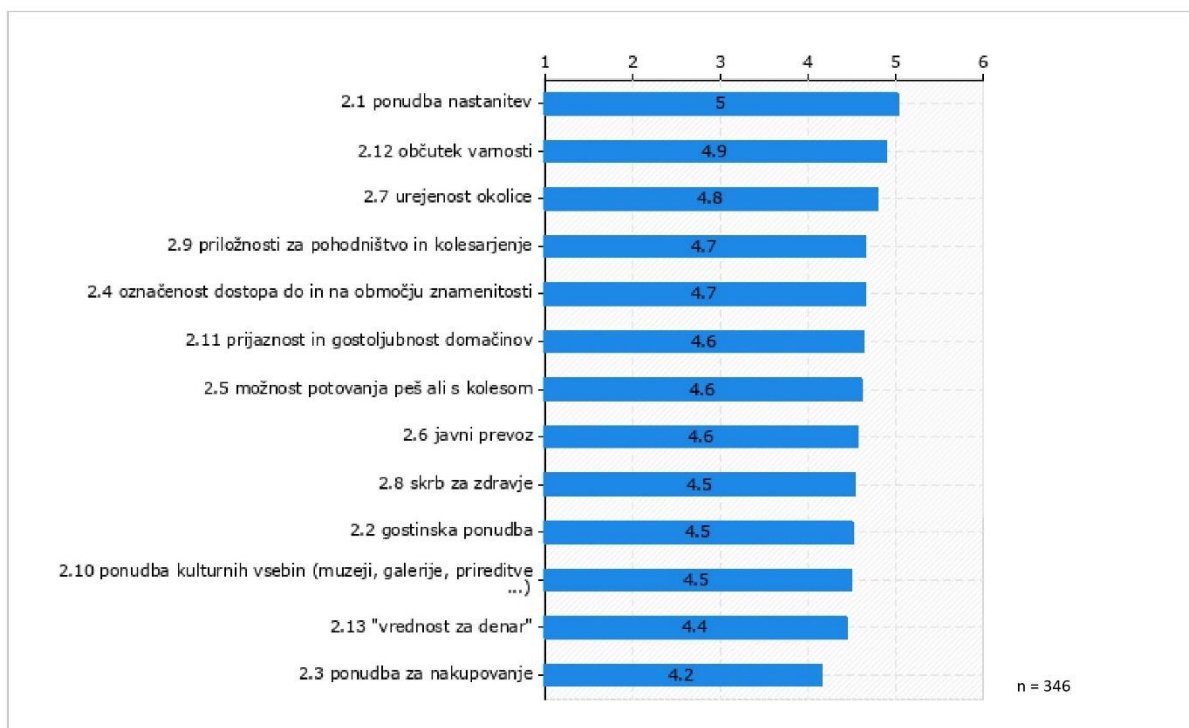
Turisti destinacijo Kras in Brkini najpogosteje obiščejo v paru (43 %) ali z družino (29 %), redkeje sami (10 %).

Za prevoz med bivanjem v destinaciji obiskovalci večinoma uporabljajo avtomobil (76 %), med ostalimi oblikami prevoza pa izstopa kolo, ki ga uporablja 9 % vprašanih.

Glavni namen obiska predstavlja v veliki meri obisk znamenitosti (60 %), sledi obisk z namenom počitka (14 %) in rekreacije (14 %). Manj je zanimanja za zabavo in kulinariko (5 %) in obisk sorodnikov in prijateljev (3 %). 2 % vprašanih je destinacijo obiskala z namenom poslovnega obiska, izobraževanja, nakupovanja ali zdravstvenih storitev.

Obiskovalci so stopnjo svojega zadovoljstva s ponudbo in značilnostmi destinacije Kras in Brkini izrazili z ocenami: 1 - se sploh ne strinjam, 2 - ne strinjam se, 3 - niti se strinjam, niti se ne strinjam, 4 - strinjam se, 5 - zelo se strinjam.

V vseh podanih kategorijah so bili obiskovalci v povprečju zadovoljni ali zelo zadovoljni. Najmanj so bili obiskovalci zadovoljni s ponudbo za nakupovanje (povprečno ocenjena z 4,2), in sicer zaradi zaprtih trgovin v nedeljah.

Med PREDLOGI za izboljšanje zelene turistične ponudbe v destinaciji obiskovalci navajajo: več kolesarskih poti in boljše možnosti za izposajo (navadnih) koles in električnih skirojev, več kampov, izboljšavo javnega prometa (med znamenitostmi, med vikendi ...), nakup elektronskih oz. mobilnih vstopnic, izdaja digitalnih računov, večjezična vodenja, označbe v tujih jezikih itd.

52 % obiskovalcev pozna znamko za trajnost v turizmu Slovenia Green, medtem ko ostalih 48 % znamke pred reševanjem ankete ni poznalo.

Potrošnja

Večina obiskovalcev v destinacijo pripotuje v lastni organizaciji (95 %), 5 % pa jih pride v okviru potovalnega paketa. Le-ta v 88 % vključuje obisk Krasa in Brkinov ter drugih destinacij, 13 % pa jih vključuje izključno obisk destinacije Kras in Brkini.

Večina obiskovalcev destinacije v njej ne prespi oz. prespi enkrat (58 %), več kot 4 dni pa jih prespi 8 %. V povprečju na Krasu in Brkinih prespijo 1,3 noči.

Obiskovalci so svoje izdatke v destinaciji navedli za posamezne skupine storitev.

Skupina storitev	Povprečen izdatek na osebo na dan*
nastanitev (z obroki, če so vključeni)	47 €
hrana in pijača v lokalih in restavracijah	23 €
hrana in pijača v trgovinah	11 €
parkirnine	4 €

vozovnice za prevoz po destinaciji, najem kolesa, taksi ...	9 €
drugi nakupi (spominki, oblačila, obutev ...)	11 €
igre na srečo (obisk igralnic, kazinov, stavnic)	12 €
kultura in razvedrilo (vstopnice za prireditve, koncerte, muzeje, galerije, znamenitosti)	18 €
šport in rekreacija (vstopnine, najem igrišč, wellness ...)	15 €
organizirani izleti	11 €
plačilo za udeležbo na sestanku, konferenci	8 €
zdravstvene storitve (fizioterapija, zobozdravnik, okulist ...)	45 €
izobraževalne storitve (tečaj ...)	17 €
osebne storitve (frizerski salon, kozmetični salon, masaža ...)	22 €
drugo	24 €

*povprečje izračunano med uporabniki posamezne skupine storitev

Izdatki za obisk v destinaciji Kras in Brkini so bili za večino obiskovalcev pričakovani (79 %). 15 % vprašanih meni, da so bili izdatki višji od pričakovanih, 5 % pa se zdi, da so bili nižji od pričakovanih.

INTERPRETACIJA REZULTATOV:

Destinacija Kras in Brkini je v začetni skupni fazi razvoja. Glavni namen obiska so znamenitosti. Obiskovalci so bili ob obisku v povprečju zadovoljni ali zelo zadovoljni, kar govori v prid kvaliteti turističnih produktov. Za nadaljnji razvoj je izjemnega pomena naklonjenost prebivalstva trajnostnemu turizmu.

Lokalna turistična organizacija bo v prihodnje še več aktivnosti usmerjala v razvoj ponudbe enogastronomije, spodbujanje obiskovalcev in domačinov k zmanjševanju CO2/uporabo e vozil, kolesarjenje, pohodništvo. Razvoj in promocija novih zelenih in visokokakovostnih 5zvezdičnih produktov, ki bodo goste zadržali v destinaciji dlje časa in jih bodo hkrati spodbudili k večji potrošnji.

TURISTIČNO GOSPODARSTVO

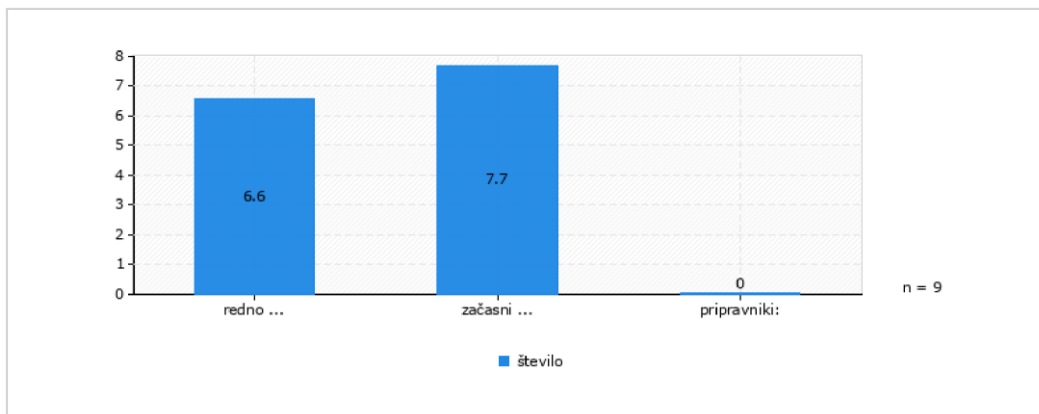
Med pravilno izpolnjenimi anketami je bilo 22% nastanitev, 33% gostincev in 44% anketiranega turističnega gospodarstva je odgovorilo z odgovorom drugo. Od tega je bilo 25% vinarjev, 25% naravnih znamenitosti ter 50% tistih ponudnikov, ki ima tako nastanitev kot gostinsko dejavnost.

REZULTATI

Anketirano turistično gospodarstvo v povprečju opravlja dejavnost 22,8 let.

46,1% vseh anketiranih turističnih gospodarstev ima preko leta redno zaposlene delavce (za določen ali nedoločen čas, za polni ali krajši delovni čas), 53,9% anketiranih pa ima začasne delavce (študenti, upokojeanci, sezonski delavci ...).

Turistično gospodarstvo ima v povprečju 6,6 redno zaposlenih delavcev, 7,7 začasnih delavcev.

V nadaljevanju so prikazani rezultati o delovanju turističnega gospodarstva na področju trajnosti, kjer številka 4 pomeni = da, v polni meri, 3 = da, a lahko še napredujemo, 2 = ne, vendar razmišljamo o tem, 1 = ne, o tem ne razmišljamo.

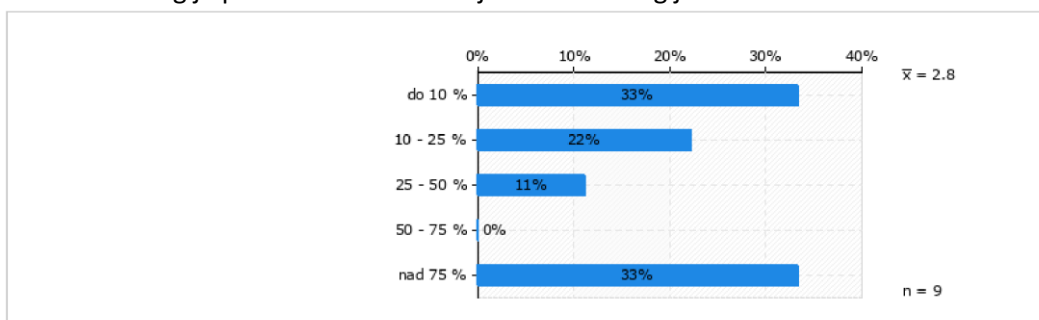
Energija

V našem podjetju ...	Povprečna ocena
2.1 redno spremljamo porabo energije iz različnih virov (elektrika, plin, daljinsko ogrevanje ...)	3,56
2.2 izvajamo ukrepe za zmanjšanje porabe energije (zatesnitev oken in vrat, senzori za prižiganje/ugašanje luči, LED razsvetljava, avtomatsko ugašanje klime ob odprtih oknih in vratih, uporaba termostatskih ventilov na radiatorjih ...).	3,78
2.3 uporabljamo obnovljive vire energije (solarne plošče, biomasa, vetrne turbine ...).	2,56

Več kot polovica anketiranih (56%) je odgovorila, da v polni meri spremlja porabo energije. Uspešni so tudi pri izvajanju ukrepov za zmanjševanje porabe energije. 77% anketiranih je kot varčevalni ukrep navedlo: varčna razsvetljava (led svetila) in aparati, razsvetljava na senzor. **11% anketiranih goste k spodbuja trajnostnemu ravnanju s trajnostnimi iskrkami.**

Slabša pa je povprečna ocena pri uporabi obnovljivih virov energije. 22% anketiranih ponudnikov ima lastno sončno elektrarno.

Odstotek energije pridobivane iz obnovljivih virov energije:

25% anketiranih pridobiva nad 75% energije iz obnovljivih virov. 50% anketiranih jih pridobiva do 50% energije iz obnovljivih virov, **od tega polovica manj kot 10%.**

89% anketiranih ponudnikov ni bilo pripravljenih deliti podatkov o porabi energije in vode z lokalno turistično organizacijo.

Voda

V našem podjetju ...	Povprečna ocena
2.4 redno spremljamo porabo vode.	3,78
2.5 izvajamo ukrepe za zmanjšanje porabe vode (straniščne školjke z dvojnimi sistemom splakovanja ali senzorjem za izplakovanje, pipe in ročka za prhanje z nizkim pretokom vode, kapljično namakanje vrtov ...).	3,44
2.6 recikliramo odpadno vodo (za zalivanje vrta, umivanje tal, izplakovanje toalet ...) ali uporabljamo deževnico.	3,22
2.18 goste spodbujamo k pitju vode iz pipe.	3,78

67% turističnega gospodarstva v polni meri izvaja ukrepe za zmanjševanje porabe vode. Slabša pa je povprečna ocena (3,22) pri recikliranju odpadne vode. Učinkovito je tudi pri spodbujanju gostov k pitju vode iz pipe.

42% anketiranih je kot ukrep za zmanjševanje rabe vode navedlo: regulacijo pretoka vode v pipah, zalivanje vrtov z deževnico. 28% anketiranih obiskovalce spodbuja s trajnostnimi iskricami.

89% anketiranih ponudnikov ni bilo pripravljenih deliti podatkov o porabi energije in vode z lokalno turistično organizacijo.

Odpadki

V našem podjetju ...	Povprečna ocena
2.7 redno spremljamo količino proizvedenih odpadkov.	3,56
2.8 ločujemo odpadke v skladu z navodili občine oziroma komunalnega podjetja.	3,89
2.9 izvajamo ukrepe za zmanjšanje plastičnih odpadkov.	3,56
2.10 izvajamo ukrepe za zmanjšanje količine odpadne hrane.	3,86
2.11 uporabljamo okolju prijazne izdelke (ekološka čistila, izdelki za ponovno uporabo, izdelki iz nebeljenega blaga ...).	3,44
2.12 goste spodbujamo k varčevanju z energijo in vodo ter zmanjšanju količine in ločevanju odpadkov (z informiranjem in ozaveščanjem).	3,89

Turistični ponudniki so pri izvajanju ukrepov in informiranju na področju odpadkov zelo uspešni, predvsem izstopa povprečna ocena pri ločevanju odpadkov (89% v celoti izvaja) in ozaveščanju gostov k varčevanju z energijo, vodo in ter zmanjšanju količine in ločevanju odpadkov (89% v celoti izvaja).

66% anketiranih je kot ukrep za zmanjševanje količine plastičnih odpadkov navedlo uporabo steklene embalaže tako v kuhinji, v sobah.

Skoraj polovica anketiranih (42%) je kot ukrep za zmanjševanje količine odpadne hrane navedla: kompostiranje, ostanke hrane dajo živalim. Vsi pa že ob nabavi skrbijo, da ne kupijo preveč zalog.

Transport

V našem podjetju ...	Povprečna ocena
2.13 goste spodbujamo k uporabi trajnostnih oblik transporta za prihod v destinacijo in gibanje po njej (prihod z vlakom ali avtobusom, kolesarjenje, pešačenje ...).	3,11

Na področju spodbujanja trajnostnih oblik transporta je 56% anketiranih, ki dejavnost v polni meri izvajajo.

Poslovanje - splošno

V našem podjetju ...	Povprečna ocena
2.14 imamo oblikovano strategijo, akcijski načrt ali politiko za uvajanje trajnostnih praks.	2,88
2.15 redno spremljamo, objavljamo in komuniciramo dosežke na področju trajnostnih praks.	3
2.16 imamo jasno oblikovan pravilnik napredovanja, plačne politike in disciplinskih postopkov za zaposlene.	2,57
2.17 zaposlene redno izobražujemo.	3,63
2.19 smo seznanjeni z možnostjo prejemanja spodbud za pridobljen ekološki oz. trajnostni certifikat (povračilo stroškov s strani MGRT, vstop v Zeleno shemo slovenskega turizma ...).	3,34
2.20 aktivno sodelujemo z lokalno turistično organizacijo (informiranje, vključevanje v aktivnosti, izobraževanja, članstvo v odborih ...).	3,56

Skoraj polovica ponudnikov (44%) nima oblikovane strategije, akcijskih načrtov ali politike za uvajanje trajnostnih praks. Ravno tako je nizka povprečna ocena (3) za redno komuniciranje dosežkov na področju trajnosti, kot tudi pri politiki zaposlovanja (2,57).

Ponudniki svoje zaposlene redno izobražujejo (povprečna ocena 3,63) in aktivno sodelujejo z lokalno turistično organizacijo. Delodajalci najpogosteje svoje zaposlene vključujejo v ogled dobre prakse (56%), 14% jih je izpostavilo izobraževanja glede varnosti in zdravja pri delu (COVID-19). Vsi ponudniki (100%) sodelujejo pri prireditvah lokalne turistične organizacije, 26% jih je navedlo, da sodeluje tudi pri delavnicah.

V našem podjetju ...	Povprečna ocena
2.21 izvajamo ukrepe za spodbujanje lokalne biotske raznovrstnosti ter varstvo in ohranjanje krajine.	3,67

78% ponudnikov je izpostavilo kot ukrep varstva in ohranjanja krajine uporabo lokalnih sestavin. 26% anketiranih promovira kraško gmajno in njeno biotsko raznovrstnost preko jedi z divjimi zelišči. 13% anketiranih je navedlo, da obnavljajo suhe zidove, obnavljajo vodne vire, ozaveščajo o navedenem obiskovalce in prebivalce ter s pomočjo projektnih sredstev vlagajo v ohranjanje biotske raznovrstnosti.

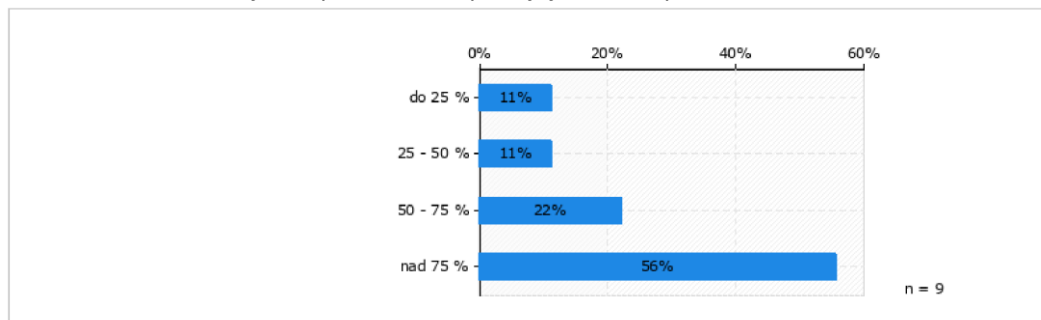
V našem podjetju ...	Povprečna ocena
2.22 podpiramo lokalno skupnost oziroma lokalne znamenitosti (z donacijami, sponzorstvom, prostovoljnimi deli ...).	3,56
2.23 dajemo v čim večji meri prednost lokalnim pridelovalcem in proizvajalcem.	3,89
2.24 se zavedamo potencialnih posledic podnebnih sprememb za turizem v naši destinaciji.	3,89

Lokalno skupnost ponudniki podpirajo preko nakupa pridelkov pri lokalnih ponudnikih, sodelujejo pri organizaciji prireditev (65%), svoje goste usmerjajo do znamenitosti v okolici. 89% vseh anketiranih daje v čim večji meri prednost lokalnim pridelovalcem in proizvajalcem ter se zaveda potencialnih posledic podnebnih sprememb za turizem. Vsi anketirani (100%) so navedli kot posledico podnebnih sprememb za turizem zmanjšanje količine lokalnih pridelkov.

67% anketiranih kupi več kot 75% blaga, hrane in pijače pri lokalnih proizvajalcih, 22% pa manj kot 25%.

Odstotek storitev, ki jih za ponudnika opravljajo lokalni ponudniki:

Vsi ponudniki objavljajo dosežke na področju uvajanja trajnostnih praks na njihovih spletnih straneh, družbenih omrežjih. 51% dosežke objavi tudi na vidnih mestih v obratu (nalepke, plakete).

INTERPRETACIJA REZULTATOV: Turistično gospodarstvo v destinaciji razume izzive trajnostnega, energetske učinkovitega, okolju prijaznega, zelenega poslovanja, a še ne izvaja ukrepov v zadovoljivem obsegu. Zato je na tem področju potrebno s pomočjo lokalnih skupnosti ustvarjanje spodbudnega okolja, ki bo spodbujalo trajnostno poslovanje (predpisi, razpisi, finančne spodbude).

Lokalna turistična organizacija bo v prihodnje še več aktivnosti usmerjala v ozaveščanje ter promoviranje trajnostnega poslovanja turističnega gospodarstva preko spodbujanja oblikovanja zelenih produktov, izvajanja trajnostnih ukrepov na področju varovanja okolja, energetske učinkovitega poslovanja, spodbujanja k investicijam na področju trajnostnega poslovanja, uporabi obnovljivih virov, poudarjanju pomena uporabe lokalnih pridelkov in proizvodov, spodbujanju h vključevanju v projekte za izgradnjo nizkoogljične družbe, iskanje virov financiranja za trajnostne investicije, urejanje invalidom prijazna okolja ...

Cilj lokalne turistične organizacije je izboljšanje vseh rdeče označenih kazalnikov ob naslednjem merjenju oz. anketah v naslednjem meritvenem obdobju.

Sežana, 1. oktober 2021

Zelena koordinatorica

Katja Kralj

Strokovni vodja destinacije Kras in Brkini

